

ВАСИЛЬ ІВАШКІВ

Іван ТОБІЛЕВИЧ (КАРПЕНКО-КАРИЙ)

НАРИС ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ

УДК 821.161.2-2.09“18/19”(092) І. Карпенко-Карий
ББК Ш5(4Укр)53-4 І. Карпенко-Карий 536
І-24

Рецензенти:
доктор філологічних наук, професор
Валерій Корнійчук
доктор філологічних наук
Євген Нахлік

Рекомендовано до друку ухвалою Вченої ради філологічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(*протокол № 4 від 22 грудня 2010 року*)

Івашків Василь

І-24 Іван Тобілевич (Карпенко-Карий). Нарис життя
і творчості. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан,
— 192 с.: іл.

ISBN 978-966-10-7885-6

У монографії висвітлено основні віхи життєвого шляху
видатного українського драматурга і театрального діяча Івана Тобілевича
(Карпенка-Карого) — (1845–1907). Всебічно проаналізовано всі відомі
оригінальні драматичні твори письменника, акцентовано на особливостях
їхнього змісту й проблематики, місця й ролі в історико-літературному
процесі кінця ХІХ — початку ХХ століття.

Для науковців, викладачів вищих навчальних закладів,
учителів, студентів-філологів та всіх, хто цікавиться питаннями розвитку
української класичної драматургії.

УДК 821.161.2-2.09“18/19”(092) І. Карпенко-Карий
ББК Ш5(4Укр)53-4 І. Карпенко-Карий 536

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-7885-6

© В. М. Івашків
© Навчальна книга—Богдан,
майнові права

Зміст

Від автора	5
I. Основні етапи життєвого шляху	8
II. Методологічні засади вивчення творчості	
I. Тобілевича (Карпенка-Карого)	27
III. Початок літературного шляху — 1880-ті роки	39
IV. Драматургія 1890-х років	84
V. Творчість початку XX століття — від “Хазяїна” до “Житейського моря”	128
Замість висновків	169
Показчик оригінальних драматичних творів I. Тобілевича (Карпенка-Карого)	171
Список рекомендованої літератури	172

Іван Тобілевич (Карпенко-Карий)

Від автора

Кілька років тому, коли в Інституті літератури імені Тараса Шевченка НАН України виник задум підготовки багатотомної академічної історії української літератури, мені, як автору монографії про українську романтичну драму 30–80-х років XIX ст. (К.: Наукова думка, 1990), дісталися параграфи, що власне і стосувалися української драми. Щоправда, тут ішлося не про романтичну, а реалістичну у своїй основі драматургію 1870–1890-х рр., себто передусім творчість Марка Кропивницького та Івана Тобілевича (Карпенка-Карого). Обсяг цих текстів було визначено на рівні 3,5–4 друкованих аркушів про кожного з цих класиків.

Свою працю я розпочав із вивчення творчої спадщини Івана Тобілевича (Карпенка-Карого), тобто того письменника, який здався мені найскладнішим, а відтак і найцікавішим з когорта знаменитих корифеїв українського реалістичного театру й драматургії, хоча я мав уже досвід праці над творчістю іншого корифея — наприкінці 1980-х рр. для видавництва “Наукова думка” та “Дніпро” я готував томи вибраних драматичних творів Марка Кропивницького (обидва видання побачили світ 1990 р.).

Я досить швидко переконався у слушності висновку одного з найавторитетніших сучасних дослідників української драматургії, зокрема й творчості Івана Тобілевича, професора Ростислава Пилипчука, котрий писав, що “не знецінюючи того, що зроблено в справі видання творів і дослідження драматургічної і акторської творчості І. Карпенка-Карого”, про якого справді опубліковано “безліч досліджень у вигляді окремих монографій, статей у наукових збірниках, журналах і газетах”, на сьогодні “ми не можемо задовольнятися зробленим”¹.

Перше, що має мати перед собою дослідник творчої спадщини будь-якого письменника, особливо класика, це справжні, не спотворені цензурним втручанням, його тексти. Оскільки такого академічного зібрання творів і листування І. Тобілевича, врешті, як і будь-якого іншого українського митця XIX–XX ст.,

1 Пилипчук Р. Я. І. Тобілевич (Карпенко-Карий) — виданий і невиданий // Творчість І. Карпенка-Карого: слово і дія через віки. Збірник науково-методичних праць. — К., 2005. — С. 35.

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати далі,
придбайте, будь ласка,
повну версію книги.